بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2020/HC-A/137
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު މޫސާ / ޖަޒީރާ މަންޒިލް، ވ. ކެޔޮދޫ
- އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތައް: ފެލިދެ އަތޮޅު ކެޔޮދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ގޯތީގެ ރަޖިސްޓްރީ ހޯދުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

އިސްފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ނިންމި ތާރީޚު:
23 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1444
19 އޮކްޓޫބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] ތާރީޚު:

30 ޝައްވާލް 1441

21 ޖޫން 2020

[illegible] [illegible]:

- ނަންބަރު: 15/J4C/2019
- [illegible] [illegible]: [illegible]
- [illegible]: [illegible]
- ހުކުމްކުރި ތާރީޚު: 21 [illegible] 2019
- [illegible] ތާރީޚު: 30 ޖަނަވަރީ 2020

[illegible] – [illegible] – [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ – ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 13، 14، 15 ވަނަ މާއްދާ – [illegible]

- **ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ގެ ޚިޔާލު:**

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު:

1. މިއީ ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ޗައިލްޑް ކެއަރ ކޭހުގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 ގެ ސިއްރީ އޯޑަރ ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [1] ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible].

ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ޗައިލްޑް ކެއަރ ކޭހުގެ [illegible] މައްސަލަ އެއް ނިންމި ގޮތް

2. ޖުވެނައިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކ. ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކ. ކޯޓުން [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[2]

3. ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ޗައިލްޑް ކެއަރ ކޭހުން އެ މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތައެވެ.

---

[1] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A141662

[2] ޖ. ކޯޓުން ޗައިލްޑް ކެއަރ ކޭހުގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 "[illegible] [illegible] [illegible]" ގެ [illegible] [illegible]

"[illegible] 40 [illegible] 2008 [illegible] 2006 [illegible] 2004 [illegible]

ދައުލަތް ކުރި ފަރާތް ކުރުމަށް ޤަޟިއްޔާއާ ބެހޭ މުއައްސަސާގެ ފަރާތުން މި މައްސަލާގައި ހުށަހެޅުން
ލިޔުމުން އެދިފައިވާތީ ވ. ޙާރޫނު މުވައްޒަފުގެ ހައިސިއްޔަތު ސަސްޕެންޑް ކުރެވުނު ދުވަސްވަރުގެ ވ. ޙާރޫނު
މުވައްޒަފުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރެވުނު ފައިސާގައި ހިމެނޭ ... މަސް ގެ. ކުރިން އިސްތިޢުފާ ކުރުމުގައި
ވ. ޙާރޫނު ޤަޟިއްޔާއާ ބެހޭ މުއައްސަސާއިން ވ. ޙާރޫނު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުސާރަ ދޭން ނިންމި އެއްވެސް
ގޮތަކުން ޤާނޫނީ ގޮތުން މުސާރައިގެ އަދި އެލަވަންސްތައް އެއްވެސް ނިންމަވުމަކާ އެއްބަސްނުވާ އަދި ގިނަގެ
އެންގެވުމަކާއި އަދި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނު ގަވާއިދުގެ ނަންބަރު ޤ-4/2004/ރ (20 ސެޕްޓެމްބަރު
2004) ފަދަ ގަވާއިދު ވ. ޙާރޫނު ޤަޟިއްޔާއާ ބެހޭ މުއައްސަސާއިން ޢަމަލުކުރި ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ޚިޔާނާތްތަކަކީ
އެންގުމުގެ މިނިވަންކަމާއި ގުޅިގެން މުއައްސަސާ ބަލަހައްޓާ ޙަރަކާތް ސަރވިސްގައި ޚިލާފަށް ކަންކުރުމުގެ
ނަތީޖާއަކަށް އެއްބަސްވެވޭނެ ގޮތަކަށް އަދި އެއްޗެއްގެ ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާ ގޮތުން އަމަލުކުރުމުގައި، މި މައްސަލަ
ހުށަހެޅި އަދި އެ ފައިސާއާ ގުޅިގެން ވ. ޙާރޫނު ޤަޟިއްޔާއާ ބެހޭ މުއައްސަސާ ފައިސާ ހޯދުމުގެ
މުއައްސަސާ ފައިސާ ބެލުމަށް އެދުނު ބަޔާނެއް. ވ. ޙާރޫނު މުވައްޒަފުގެ ބަދަލު ދިނުމަށް މުއައްސަސާއަށް
ފައިސާ އަނބުރާ ދޭން މުއައްސަސާއަށް ބަލައި އެ ބަދަލު ނެގުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުން ދިޔަ
އިދާރާގައި ބަދަލު ހޯދުމަށް ހަދާފައިވާ ގޮތަށް ދޭން ނިޔާ ކަމަށް ބަދަލުދިނުމުގެ ޙައްޤު ބަދަލު އަދި ވަކިކުރުމުގެ
ކަމުގައި ދެކޭތީ ވ. ޙާރޫނު ކުރިން ހިނގާ ކަމަކީ 25 ފެބްރުއަރީ 2019 ވަނަ ދުވަހު
ސިޓީއެއް ފޮނުވައިގެން މުވައްޒަފުގެ ޙައްޤުގައި ވ. ޙާރޫނުގެ މުވައްޒަފު ހުރީ ބަހުން ގެއްލުން އަދި
ދިމާވިއިރު ވަޒީފާ ދޫކުރުމާއި ބެހޭގޮތުން ފޮނުވި 10 މާރިޗު 2019 ގައި ވ. ޙާރޫނު ސިޓީއަކުން
ދިވެހި ނަންބަރު 360/INDIV/2019/16 ސިޓީއެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މުވައްޒަފު ވަކިކުރުމުން
ޙައްޤުވާ ބަދަލު އެންގެވުމާއި މި މައްސަލައިގެ ހުށަހެޅި ގޮތުގައި ބަޔާންވާ ކަންތައް. ވ. ޙާރޫނު
އެދިފައިވާ ބަދަލު ފޯރުކޮށް ދެއްވާ، ވ. ޙާރޫނު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މުސާރަ ދޭން އެކަން ހަޤީޤަތުގައި
ހުށަހަޅާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ޙައްޤު ގޮތުގައި އެއްވެސް ބަދަލެއް ދޭން ބަލާނެކަމުގައި ކަމެއް
ދެކިފައިވާކަމަށް. ވ. ޙާރޫނު މުވައްޒަފު ޢަބްދުﷲ ސަލީމްއާއި ވ. ޙާރޫނު މަސައްކަތް އިސްތިޢުފާ އަދާކުރު
ކުރެވުނު ލިޔުން. ވ. ޙާރޫނު ކުރިއަށް ދިޔުމުގެ ނަތީޖާގައި ކުރެވިފައިވާ މުސާރަ ދޫކުރުމަށް މި މައްސަލަ ހުށަހެޅި
މުއައްސަސާ ފައިސާ ބަދަލު ކުރުމުގައި އެކަށޭނެ ފައިސާ ބަލާނެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަދަލު ދޭން ޢަމަލުކޮށް މުއައްސަސާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ (2008) ގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ (1998) ގެ 23 ވަނަ

މާއްދާގެ (1) ގައި ބުނެފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]، [illegible] މި މާއްދާގެ (2) ގައި ޤާނޫނުގައި [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] އަދި ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]، އަދި ނަންބަރު 2010/7 ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން

ހިންގުމުގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން

[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު

ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި "ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި [illegible] ގޯތި ދޫކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި

ދިރިއުޅުމަށް ދޫކުރާ [illegible] ގޯތިތައް [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިރިއުޅުމަށް ދޫކުރާ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2002/1 ގެ 15 ވަނަ

މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] (الْبَيِّنَة) [illegible]

[illegible] 03 ([illegible]) [illegible] 01 ([illegible]) [illegible]

[illegible] 33 ([illegible]) [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

[illegible] ހުށަހަޅަން [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 76/25 [illegible]
ބެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމުގައި [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޯއްޗާއި
[illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު
ނަންބަރު 76/26 ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނުން [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ
ޤާނޫނު ނަންބަރު 2002/1 ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީކޮށް
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީއާއި [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ
[illegible] [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީއާއި
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީއާއި [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީއާއި [illegible] [illegible]
ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީއާއި [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
(އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A141662) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރަޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible]

[illegible] (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A141662) [illegible]"[3]

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

4. ޖުވެނައިލް ކޯޓުން [illegible] ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 [illegible] 11 (އެގާރަ) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެއީ؛

4-1 [illegible] 2010/SC-A/02 [illegible]

---

[3] [illegible] ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 "[illegible]" [illegible]

-4.2 ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 25 އަދި 40 ވަނަ މާއްދާގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ހައްގާ ޚިލާފަށް ވީއަސްކަމަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 07/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 14 އަދި 15 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.5 "ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ބަންޑާރަ ގޯތި ދޫކުރުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 28 ވަނަ މާއްދާއާ ބަލާފައިނުވާކަމަށާއި، އެ މާއްދާގައިވާ ކަމާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.6 ޤާނޫނު ނަންބަރު 25/75 (ތަރިކައާބެހޭ ދަޢުވާގެ ޤާނޫނު) ގައި ވާންޖެހޭގޮތް ކަމަކަށް ބަލާފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.7 މިލްކުވެރިކަމުގެ ހައްގާ ގުޅުންހުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/03 ގަޟިއްޔާގައި ނަގާފައިވާ އުސޫލާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/2002 ގެ 15 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

-4.8 ދަސްތޫރީ މަޝްވަރާއެއްކަމުގައިވާ ޙުޖްޖަތް ރިޢާޔަތް އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/03 ގަޟިއްޔާގައި މާނަ ކުރައްވާފައިވާ މާނަކުރައްވާފާ ޚިލާފަށް މާނަކޮށް ބުރަވެ އެ މައްސަލަ ބިނާކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛

-4.9 ހުކުމްގެ ހުކުމަތުގެ މައްސަލަ ދިރާސާ ނުކުތް ވީއަސްކަމަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛

4.10- ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ކިތާބީ ހެއްކަށް ރިޢާޔަތް ނުކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

4.11- ގާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ގާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

ވ. ކެޔޮދޫ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ބެލުން

5. [illegible] ފަރާތުން ދަށުކޯޓުގައި އަދި ހައިކޯޓުގައިވެސް [illegible] ވ. ކެޔޮދޫ [illegible] ވ. ކެޔޮދޫ [illegible] ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު [illegible]

6. [illegible]

6.1- ވ. ކެޔޮދޫ / [illegible][4]

[illegible] ވ. ކެޔޮދޫ / [illegible]

---

[4] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A127156

"އަޅުގަނޑު ހަނދާން ހުންނަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަށް [illegible]"[5] މިފަދައިންނެވެ.

6-2 ސ. ހިތަދޫ / [illegible] ހަސަން ޤާސިމް[6]

އިސްތިއުނާފު [illegible] މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސ. ހިތަދޫ / [illegible] ހަސަން ޤާސިމް [illegible] ހެކިބަސް ދެއްވުން ބުނެފައިވަނީ:

ހަސަން ޤާސިމް: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]:

[illegible] [illegible]:...... [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ހަސަން ޤާސިމް: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]"[7] މިފަދައިންނެވެ.

6-3 ސ. ހިތަދޫ / [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible][8]

އިސްތިއުނާފު [illegible] މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސ. ހިތަދޫ / [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] [illegible] ހެކިބަސް ދެއްވުން ބުނެފައިވަނީ:

---

[5] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 15/J4C/2019 [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2019/81

[6] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A252497

[7] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 15/J4C/2019 [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2019/86

[8] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A048414

" އަނިޔާވެރިޔާ އެކުލަވާލާފައިވަނީ އަނިޔާވެރި ކަންކަމުގެ ބައެއް ކަންކަން ކުރިއަށްދިއުމުން، އެބައި އަޑުއުފުލާ ބައެއް ކުދިން އަނިޔާވެރިޔާ ބައިގެ ދަރިފުޅާއި ކުރިމަތިލެވިދާނެ އެހެންވުމާއި އަނިޔާވެރިޔާއާ ދުރުވޭ. އެކަމާ އެބައި ހުރިއުޅުމަށް. އެކަމަށް އެބައި ހުރިއުޅުމަށް ދުރުން ދަރިފުޅަށް އެއީ ކުރިން ހަމަޖެހުމަށް ކަމެއް ނުކުމެ[9]" ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ.

6-4 ވ. ކެޔޮދޫ / ހޮސްޕިޓަލްގެ ނަރުސް ނާޝިދާ ފާސް[10]

ދިސެމްބަރު ކެޔޮދޫ ހޮސްޕިޓަލްގެ ވ. ކެޔޮދޫ / ހޮސްޕިޓަލްގެ ނަރުސް ނާޝިދާ ފާސް ދަރިފުޅާ ބެހޭގޮތުން ދެއްވާފައިވާ ބަޔާން:

"ނާޝިދާ ފާސް: އެ ދަރިފުޅަކީ އަނިޔާވެރިޔާއާ އަނިޔާވެރިޔާގެ ބަލަހައްޓުމުގައި ހުރި ކުއްޖެއް. އަނިޔާވެރިޔާގެ ކައިރީގައި ދަރިފުޅަކީ ދަރިފުޅާ ގުޅުން ހުރި ކުއްޖެއް ކަމަށް ވީމާ ކުރިން ކަންކަން ދެނެގަނެވުނު ކަމެއް ވިސްނައި ދިނީ. އަނިޔާވެރިޔާ ދަރިފުޅާ ދުރުގައި ބޭތިއްބުމަށް ކަމަށްވެސް ދަރިފުޅު ފާހަގަކުރި ކަމެއް ކަމަށް ބުނެއެވެ. ބައެއް ކަންކަން ދަރިފުޅާ ބެހޭގޮތުން ފާސް ދަރިފުޅާ ނުބައި ކަމަކަށް ބޭނުންކުރަމުން އަނިޔާވެރިޔާގެ ކައިރީގައި ހުއްޓެވެ. ފާސް ބުނެފައި.

ސުވާލުކުރާ ފަރާތުން: ދަރިފުޅާ ބެހޭގޮތުން ވިދާޅުވެދެއްވަން އެބައިން ކަމެއް އޮތްތޯ؟

ނާޝިދާ ފާސް: ނުވަކަށް ގަޑި ވަގުތު ކައިރިއަށް ޖެހުމުން ނަމަވެސް 33 އަހަރު އަނިޔާވެރިޔާގެ ކައިރީ ހުރިކަމަށް. އެކަމާ ގުޅިގެން އެބައި ހުރިއުޅުމަށް.....

ސުވާލުކުރާ ފަރާތުން: ދަރިފުޅު ކުރިމަތިލި ކަންތައް ކޮބައިތޯ؟

ނާޝިދާ ފާސް: ....އަނިޔާވެރިޔާ ކައިރިން ދުރުކުރުމަށް ދަރިފުޅު ފާސް ބުނީމާ ފާސް ބުނީމާ ކުރިމަތިލާފައިވާ ކަމެއް ކަމުގައި ދިޔައީ. ކުރިން ދަރިފުޅު އަނިޔާ ލިބިފައިވާ ކަމަށް ފާސް ބުނީ އަނިޔާ ދަރިފުޅުގެ ބަލަހައްޓާ ފަރާތުން ހުރުމުން ދަރިފުޅަށް އަނިޔާވެރިޔާ އަނިޔާކުރާ ކަމަށް ބޭނުންވެއެވެ. ދަރިފުޅު އަނިޔާވެރިޔާ ބަލަހައްޓާ ދުރު އެކަނި އަނިޔާވެރިޔާގެ ކައިރީ ގޮތް ދަރިފުޅުން އަނިޔާވެރިޔާކޮށްފައި ކުރީމާ" ....އަނިޔާވެރިން

---

[9] ވ. ކެޔޮދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ޙުކުމް ނަންބަރު 2019/80

[10] ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު A127134

ގޮތެއްނޫނީ އަދުގަނޑުފަށް ދިޔަނަށް ނުދިޔަނަށް އޮޅުވާ ބައިގަނޑު ދެން އަޅުވާނެ ވާނަ ދުވަ އެކަށައެޅު

އަދުގަނޑުފަށް ކިޔަވަނޑުކިޔަ ދުވަ ދިއުވޭދުވަ ދިއުދުއްގެ އަދުގަނޑު ސާބިތުކަން ދުވަ އިދިއުދުގެ ކޮށް އެއްކޮށް

އެއްގެތަކަށްވުމަށް ނުތަވަ ނުކުތުން..."[11]

މިފަދައިންނެވެ.

7. ތުހުމަތު ސާބިތުވާ ހެކިތަކާއި ތަހުގީގު ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކި ހެކިތަކުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ ވ. ކަށިގެ މަޢުލޫމާތު އެވ ކޮއް ގާއިމްކުރި އެ ކަނޑައަޅާ ހެކިތަކުން ބަލައިލުމެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ ބައިގެ އަޑުގެ ނުކުތާ ދިޔަދާ

ހުށަހެޅި އެގޮތަށް ދިރާސާކުރި ކަން އެނގެއެވެ. އަދި މި މާއްދާ ވެސް ހެކިތަކަށް ހިސާބުން އެކަން ހެކި ހެކިތަކުން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ ބައިގެ އަޑުގެ ނުކުތާ ދިޔަދާ ހުށަހެޅުމަށް ނަގާފައި ހުރި

ތަޙުޤީޤުގައި އަދިވެސް އިސްތިޢުގެ ވަކިވަކި ނުކުތާތަކަށް ބަލައިލެވެއެވެ. ހަމައެއާއެކު އަޑުގެ ނުކުތާ ދިޔަދާ ހުށަހެޅުމުގެ ފުރިހަމަ ބައިގައި ވ. ކަށިގެ މަޢުލޫމާތު އެވ ކޮއް ގާއިމްކުރި ތަޙުޤީޤުގެ ނަތީޖާ ތަޙުޤީޤުގެ ކުރިއެއްވެސް ނުކުތާތަކުން އިސްތިއުނާފު ކުރި އަދި ހެކި ދިޔަދާ ހެކިތަކުން

އެނގިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ފޮރެންސިކް ސަރވިސަސް ޑިރެކްޓަރޭޓުގެ ނަންބަރު 360-FS/PRIV/2021/07

(16 ފެބްރުއަރީ 2021) ސެޓިފިކެޓް "ފޮރެންސިކް" ގެ ޑިޖިޓަލް ރިޕޯޓުގައި އެބައޮތް ގޮތުގެ ވ. ވަކިވަކި

ނުކުތާތަކުގައި، އަދި ވ. ގެތެރޭގެ ތަޙުޤީޤުގެ ނަތީޖާ ގެތެރޭގެ ފުރިހަމަ އެނގޭން ދިޔަދާ ގޮތަކަށް ވ. ވަކިވަކި

ނުކުތާތަކުން ބަލައިލެވެއެވެ.

ދިފާޢުގެ ހެކިތަކާ ގުޅޭ ޤާނޫނީގައި ޚާއްޞަކޮށް ބަލައިލެވޭ ކަންކަން

8. އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ތަޙުޤީޤުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ހަމަޔަށް ގެއްލިގެން ހުށަހެޅި ކަމަށް ގަބޫލެއް. އެގޮތުން

ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހެއްކާ ބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ގެނައި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެކި ހުށަހަޅާ

ގަބޫލު ކުރުމުން ތަހުޤީޤީ މަރުޙަލާގައި ބަލައިލެވޭނެ:

---

[11] ފުލްބެންޗް ކަނޑައެޅި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ގަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2019/72

8.1- އެ ޤާނޫނު[12]ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ދޫކުރެވޭ ކޮންމެ ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއް، އެ ގޯއްޗެއް ދޫކުރާ އޮފީހުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ރަޖިސްޓްރީކޮށް، އެ ގޯއްޗެއް ދޫކުރާ ފަރާތުން، އެ ގޯއްޗެއްގެ ރަޖިސްޓްރީއެއް ހަދައިގެން ދޫކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[13]

8.2- އެ ޤާނޫނު[14]ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއް ދޫކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 5 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ގޯއްޗެއްގައި ދިރިއުޅުން ނުފަށައިފިނަމަ، އެ ގޯއްޗެއް ދޫކުރެވިފައިވާ މީހާގެ ކިބައިން، އެގޯއްޗެއް ވަކި ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވާނެކަމަށާއި[15]، އެ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއް ދީފައިވާ މީހާ، [illegible] މި ޤާނޫނު ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ގޯތި ދޫކުރުމުގެ ގޮތުގެ މަތިން އެގޯއްޗެއް ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[16]

8.3- އެ ޤާނޫނު[17]ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއް ދޫކުރެވިފައިވާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ ގޯއްޗެއްގައިވާ އިމާރާތާ [illegible]، ތަރިކައިގެ އުސޫލުން ބެހޭ ބައެއްގެ ގޮތުގައި، އެ ގޯއްޗެއް ވަކިގޯތިތަކަކަށް ބައިކޮށް ވަކިކޮށް ދެވިދާނެކަމަށާއި[18]، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއް ދޫކުރެވިފައިވާ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ ގޯއްޗެއްގައިވާ އިމާރާތާ [illegible]، ތަރިކައިގެ އުސޫލުން

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު)

[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ދިނުމުގެ އަސާސެއް ނަމުގައި، އެ ބަދަލު އެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް، އެ ގޮތުގައިވާ އިމާރާތް އެއްގޮތަށް

އިމާރާތްތަކާއި ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާނަމަ ބަދަލުކުރެވިދާނެކަމަށެވެ[19].

ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ޤައުމުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބުނެދީފައިވާކަންކަން އާއި މުސާރަވަރު ބަލައިލުން

9. ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ޤައުމުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނަނީ "ސަރުކާރުން ނުވަތަ ޤާނޫނުން ދިޔުމުގެ ޢާންމު ފައިދާ ހާސިލު ކުރުމަށްޓަކައި ބިމެއް ނަގަން ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެ ބިމުގެ ބަދަލުގައި ނުވަތަ ބަދަލުދިނުމަށްފަހު ސަރުކާރުގެ ވެރިކަން ސާބިތުވާނަމަ އެގޮތުން ބަދަލުގައި އެހެން ބިމެއް ދީ ބަދަލުދޭނެކަމަށެވެ[20]." މިހެންނެވެ.

10. ބިމުގެ ޤާނޫނު[21]ގެ ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން ޢާންމުކޮށް ބިމު އުފެދުނު އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމަކީ ބަދަލުދޭ ބިމެއް / ގޯތިފަތް / އިމާރާތްތައް ސަރުކާރުން ދިރިއުޅުމަށް އެހެން ބިމެއް ދޫކުރާ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ބަދަލުދިނުމެއްކަމަށެވެ[22]. އެހެންކަމުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސަރުކާރުން ދިރިއުޅުމަށް ބަދަލު ގޯތިފަތް ދިނުމަށްކަން ސާބިތުކުރެވޭނީ އެ ބަދަލު ގޯތިފަތް އެއިރެއްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ އުސޫލުންނެވެ.

11. ޤާނޫނު[23]ގައި ބުނެދޭނީ ކަންކަން މި މުސާރަވަރު ބަލައިލުމުގައި، އިސްތިސްނާ ކުރާ ހާލަތްތަކުގެ ބަދަލު އަދާކުރުމުގެ މުއްދަތު ނިސްބަތުގައި "ޚާއްސަ ބިމެއް" އެބަ ހުރި ގޯތިފަތް ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާކަން އެނގެން އެބަހުއްޓެވެ ދިރިއުޅުމަށް ވަނީ ދޫކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. އަދި އިސްތިސްނާ ކުރާ ހާލަތްތަކުގެ ބަދަލު އަދާކުރުމުގެ މުއްދަތު ނިސްބަތުން

---

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
[20] ޤައުމުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ
[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002
[22] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002

ނިޔާވުމާ ގުޅިގެން މަޖިލީހުގެ ނަމޫނާއިން ގޮތުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ނުވަތަ ގެއްލިފައިވާނަމަ އަލުން އެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދާއިރާގެ މަސްލަހަތަށްޓަކައި ވެރިކަމުގެ ފާރަވެރިން ހުރަހަކާއިނުވާގޮތުން އިންސާފުހޯދައިދެއެވެ.

ސުޕްރީމްކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް ސަބްޖެކްޓްކުރެވޭ ދާއިރާ؟

12. ދިރުގެ ދިފާޢީކަމާއި، ދިވެ ގޮތް އެންމެހައި ޤާނޫނުތަކުގެ އަސާސަށް ހުރި ދައުލަތުގެ އަސާސީ ގަވާއިދަކީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ޝަރުޢީ ގޮތުގައި އޮ ދިވެހި ސުޕްރީމްކޯޓުގައި އިޚްތިޞާޞް ހިމެނެއެވެ. ގޮތް ގުޅޭގޮތުން ދިން ސަރުކާރުގެ އިޚްތިޔާރުގައި ސުޕްރީމްކޯޓަށް ދިވެހި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ 1950 ވަނަ އަހަރުގެ ދުސްތޫރުގައި ފެނިގެން ދިޔައެވެ. އެގޮތުން އެ ޤާނޫނުގައި ދިވެ ސުޕްރީމް ކޯޓަކީ އެއްވެސް މަރުޙަލާއެއް ވެސް ދިއްގުނުމެވެ. 1999 ވަނަ އަހަރު ވެސް ދިވެހި ދުސްތޫރުގެ ތަޢާރުފު ކުރުމުގެ، ދިވެހި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޚްތިޔާރު އަސާސީގެތެރޭގެ ގޮތުން ދިވެހި ސުޕްރީމް ކޯޓެއް ވުޖޫދުވެ.[24] އަދި އެގޮތުން ދިވެހި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ހަމައެކަނި އަދި މުޅިދައުލަތް ހުއްޓާލި ދިވެހި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ވެރިން ދިޔައެވެ. އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކުން އެނގެން އޮވެއެވެ. އެގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/SC-A/14 ގެ ޤަޟިއްޔާ[25] ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

> "ސަރުކާރުން ނުވަތަ ޤާނޫނުތަކުން ދިވެހިން އަމުރު ލާޒިމުކުރާ ކަމެއްގައި ހުރިހާ ކަމެއްގައި ޝަރުޢީ ހަމައިދިވެހި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިސާބު މަސް. ވަރަށްބޮޑު މުޢާމަލާތު މަޖިލީ އެ ގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކުރިން ހިނގާފާ ގަވާއިދު ނޫން އެހެން މިފަދަ ސުޕްރީމް ކުރިމަތިވާކަން އެނގެން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ފެންނަން ނުވެއްޖެނަމަ، މިގޮތަށް ހިނގާފާ ގަވާއިދުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގަ މިކަމުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފެންނަން އޮތްއޮތުން ސަރުކާރު ވަރުގެ ދިވެހިން ނުވެއްޖެނަމަ، އެގޮތަށް ޝަރީޢަތް މަޖިލީގެ ބަލައިގެން ގެއްލުން އެންމެފަހު ހަމަތަ ދިވެހިން ނުވެއްޖެކަމުގެ ޝަރީޢަތް މަޖިލީ ހައިކޯޓުގެ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގައި އިޖުރާއަތުކުރުމުގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރުކާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނިޒާމަށް އެނގެނެއްނުވެއެވެ.........."

---

[24] އަލްއުސްތާޛް ހަސަން ސަޢީދު ލިޔުއްވާފައިވާ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހިން ޤާނޫނުގެ ތާރީޚު"
[25] ޝާހިދު ވަޙީދު ވ. މުޙައްމަދު ވަޙީދު

މިކަންކަމަށް ބަލައިލުމުން އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބަލާއިރު، މ.އ. ފައިޓިރީ މިވަގުތު ދުރައްދޫ ވަސީލަތް

ސަރުކާރު އަދި އެއްބަސްވުމެއްގެ މިންވަރު ފަދަ ދުވަސްވަރުއަގައި (ޤަވާޢިދުތަކުގެ 5 އަހަރު) ދިރިއުޅުން

ގެންގޮސްފައި ވުމަކީ، އަދުލު އިންސާފު ހާސިލުކުރުމަށް ފުރުޞަތު ހުރި ޤާނޫނީ ހައްޤުތަކާއި ޚިލާފުވާންޏާ

ކަމެއް ނޫންކަމެވެ."

13. މީގެ އިތުރުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ[26]ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

"ޤާނޫނުގައިވާގޮތުގެ މަތިން ދައުލަތުގެ ކޯޓުތަކުގެ އިދާރާތަކުން، މިނިވަން ނުވަތަ ދާއިރާ މެޖިސްޓްރޭޓުން

އެކަން ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ އެކަމަކު އިދާރާތަކުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަސޭހަތް މެޖިސްޓްރޭޓަކު އެމީހުގެ

މުއާމަލާތަކަށް، އެއްގޮތަށް އެމީހެއްގެ ނަފްސާއި މެޖިސްޓްރޭޓުންނަށްވާ މިކަން ކޯޓުތަކުން ކަނޑައަޅާފައި

ހަމަތަކާއެކު ހުށަހަޅާފައިވޭ، އެކަމުގައި ވަކިކަން އެއް ދެކޮޅުހަދާފައި މިގޮތުން، ޤާނޫނީ ގޮތުން

މެޖިސްޓްރޭޓުން ފުރިހަމަކޮށް ދެކޮޅަށް މިކަމުގެ ނަފްސުގައި ދައުލަތުގެ ކޯޓުތަކާއި އިދާރާތަކުން ޤާނޫނީގައިވާ

ގޮތުގެ މަތިން ނަސޭހަތްގޮތުން މެޖިސްޓްރޭޓު ކޮށްދިނުމުގެ އެކަން ކަނޑައަޅާކަށް ނަސޭހަތް މެޖިސްޓްރޭޓު އަދި

އެއްވެސް ސަބަބެއްނުވާ އެއްގޮތް އެމީހުގެ ނަފްސުގައި މެޖިސްޓްރޭޓުކޮށްދިނުމާއި މިހެން އެއްގޮތުގެ

މުއާމަލާތަކާއިބެހޭ އެކަން ދެކޮޅު ހުށަހެޅުއްވި އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ނުބެލެވޭނެ މިފަދަ މީހުންގެ

ނަފްސުގައި ދައުލަތުގެ ކޯޓުތަކާއި އިދާރާތަކުން ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މެޖިސްޓްރޭޓު އެއިދާރާއިން

އެކަން ކަނޑައަޅާނުލެވޭގޮތަށް ގޮތުން ނަސޭހަތް ދީގެން މެޖިސްޓްރޭޓުގެ ދިފާޢަށް ސަލާމަތުން ކަނޑައަޅާނޭގެ

މުއާމަލާތް ބާރު އެއްބަސްވުމެއްގެ ވަސީލަތްތަކާއި ދާއިރާތަކުގެ ވަސީލަތްތަކާއި..." މިހެންނެވެ.

14. ދެންފެނޭ ޤަޟިއްޔާތަކުން ބަޔާންވެ ބަލައިލުމުގެ ނަފްސުގައި ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ބާރު މެޖިސްޓްރޭޓު ވަކިކުރުމަށް

ސަލާމަތްކުރުމަށް ހަމައެކަނި ދިނުމަށް ހަމައެކަނި އެކަން އަމަލުކުރާ ޢާއްމު ފުރުސަތުވާއި، އެހެންމީހަކު ވެސް

ދެވަނަ އެއްގޮތަށް އެކަން ސަލާމަތްކުރު ދިނުމުގެ ޙައްޤުކަން އެކަށީގެންވެއެވެ.

---

[26] އިބްރާހީމް ނަސީރު ވ އަބްދުﷲ ވަޙީދު

15. އިސްތިއުނާފު [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] ބަލާއިރު، އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] އެވެ.

16. [illegible]

17. [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible]

18. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ނުދެކެމެވެ.

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެކެމެވެ.

19. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15/J4C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެކެމެވެ.

އިސްފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު

20. އަޅުގަނޑު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫނު މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

21. އަޅުގަނޑު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible]

22. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު [illegible] ފެށިގެންނެވެ. [illegible] [illegible] ގޮތުން[27] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހަޅަންވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[28] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[27] [illegible] [illegible] އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

[28] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ތަބީރުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.[29] އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ
[illegible].[30]

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އުޞޫލުގެ މަތިން [illegible] ފެނިވަޑައިގަންނަވާތީ [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/J4C/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު [illegible] ގ. [illegible] / [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ނިންމުންތަކުގެ [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ބާޠިލުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

އިސްފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫނު މުޙައްމަދު

---

[29] މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[30] މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)